

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 3.2.2021
COM(2021) 36 final

2021/0019 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την παράταση της διάρκειας ισχύος των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών για τα είδη του γένους *Asparagus* και τις ομάδες ειδών βολβωδών φυτών / ανθοκομικών ειδών, καρποφόρων θάμνων και ξυλωδών καλλωπιστικών φυτών

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Η πρωτοβουλία αφορά κανονισμό που εκδίδεται βάσει του άρθρου 118 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με την παράταση της διάρκειας ισχύος της προστασίας από 25 σε 30 έτη για τα είδη του γένους *Asparagus*, και τις ομάδες ειδών βολβωδών φυτών / ανθοκομικών ειδών, καρποφόρων θάμνων και ξυλωδών καλλωπιστικών φυτών, όπως ορίζεται επί του παρόντος στο άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2100/94 του Συμβουλίου για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών. Η εν λόγω παρατεταμένη προστασία ισχύει επί του παρόντος για είδη δένδρων, αμπέλου και πατάτας. Η αίτηση παράτασης υποβλήθηκε από το διοικητικό συμβούλιο του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών (ΚΓΦΠ) κατόπιν αιτήματος των βελτιωτών φυτών που εκπροσωπούνται από τις οργανώσεις βελτιωτών φυτών Ciopora, Euroseeds και Plantum, καθώς και από την εταιρεία James Hutton Ltd.

Το ΚΓΦΠ και η Επιτροπή (ΓΔ SANTE) προέβησαν σε ανάλυση σχετικά με το κατά πόσον υφίστανται τεχνικές δυσκολίες για τα οικεία είδη όσον αφορά τη βελτίωση φυτών που απαιτούν δαπάνες σε ερευνητικές δραστηριότητες για μεγάλο χρονικό διάστημα, κατά πόσον η αναπαραγωγή του πολλαπλασιαστικού υλικού είναι χρονοβόρα, κατά πόσον η εμπορική αξία των νέων φυτικών ποικιλιών αποκαλύπτεται μόνο μακροπρόθεσμα και η απόδοση των επενδύσεων σε ερευνητικές δραστηριότητες είναι δυνατή μόνο σε αρκετά προχωρημένο στάδιο της προστασίας σε σύγκριση με άλλες κηπευτικές ή γεωργικές καλλιέργειες. Από την ανάλυση που πραγματοποιήθηκε προκύπτει ότι, για τα είδη του γένους *Asparagus* και για τις ομάδες ειδών βολβωδών φυτών / ανθοκομικών ειδών, καρποφόρων θάμνων και ξυλωδών καλλωπιστικών φυτών, η διάρκεια ισχύος της προστασίας θα πρέπει να παραταθεί κατά πέντε έτη, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα νομικό περιβάλλον που θα ευνοεί την επίτευξη δίκαιης απόδοσης των επενδύσεων στην έρευνα και στη βελτίωση φυτών.

Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής

Η παρούσα πρόταση αφορά την τεχνική εφαρμογή υφιστάμενων απαιτήσεων και, κατά συνέπεια, είναι συνεπής με τις ισχύουσες διατάξεις στον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής των δικαιωμάτων των Ευρωπαίων βελτιωτών φυτών [δημιουργών ποικιλιών].

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η παρούσα πρόταση συνάδει και συμμορφώνεται με τους κανόνες της Ένωσης.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Η νομική βάση της παρούσας πράξης είναι το άρθρο 118 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία εξουσιοδοτεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία, να θεσπίζουν μέτρα για τη δημιουργία ευρωπαϊκών δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ώστε να εξασφαλισθεί ενιαία προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας στο εσωτερικό της Ένωσης, και για τη δημιουργία κεντρικών καθεστώτων έγκρισης, συντονισμού και ελέγχου στο επίπεδο της Ένωσης.

- **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Οι απαιτήσεις για τα δικαιώματα των βελτιωτών φυτών ρυθμίζονται σε επίπεδο Ένωσης και, προκειμένου να διασφαλιστεί η ίδια περίοδος προστασίας για τα δικαιώματα των βελτιωτών φυτών, είναι αναγκαία η ανάληψη δράσης σε επίπεδο Ένωσης.

- **Αναλογικότητα**

Η παρούσα πράξη αποτελεί τη μόνη δυνατή μορφή δράσης της Ένωσης για την επίτευξη του επιδιωκόμενου στόχου.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η νομική πράξη προβλέπεται από τη νομική βάση, το άρθρο 118 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

Άνευ αντικειμένου.

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

Αρκετές οργανώσεις βελτιωτών φυτών έχουν υποβάλει αίτημα παράτασης της περιόδου προστασίας για ορισμένα είδη. Τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη και τα κράτη μέλη ενημερώθηκαν και ζητήθηκε η γνώμη τους τόσο στο πλαίσιο του διοικητικού συμβουλίου του ΚΓΦΠ, κάτι που οδήγησε σε επίσημο αίτημα του φορέα προς την Επιτροπή, όσο και στο πλαίσιο της μόνιμης επιτροπής φυτών, ζώων, τροφίμων και ζωοτροφών. Δεν απαιτείται χωριστή διαβούλευση, καθώς η πρωτοβουλία αφορά μόνο την τεχνική εφαρμογή υφιστάμενων κανόνων και στο παρελθόν δεν πραγματοποιήθηκε χωριστή διαβούλευση για παρόμοιες πρωτοβουλίες.

- **Σύλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

Η Επιτροπή πραγματοποίησε τεχνική ανάλυση από κοινού με το ΚΓΦΠ.

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Πρόκειται για πράξη τεχνικού χαρακτήρα και για την εφαρμογή των υφιστάμενων κανόνων που βασίζονται στην πείρα των ενδιαφερόμενων μερών. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται να διενεργηθεί εκτίμηση επιπτώσεων.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Η παρούσα πρόταση δεν συνδέεται με το πρόγραμμα βελτίωσης της καταλληλότητας και της αποδοτικότητας του κανονιστικού πλαισίου (REFIT). Η παρούσα πρόταση για πρόσθετη πενταετή περίοδο προστασίας αναμένεται να συμβάλει στην επίτευξη επαρκούς απόδοσης των επενδύσεων που πραγματοποιήθηκαν και θα ενθαρρύνει την ανάπτυξη νέων βελτιωμένων ποικιλιών προς όφελος των καλλιεργητών, των καταναλωτών και της κοινωνίας γενικότερα. Επιπλέον, θα μπορούσε να διευκολυνθεί η πρόσβαση ιδίως των ΜΜΕ στις εξαγωγικές αγορές. Η φύση του προβλήματος δεν θα αλλάξει όταν η κοινωνία κάνει μεγαλύτερη χρήση του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, εκτός από το

γεγονός ότι, κατά πάσα πιθανότητα, θα συνεχίσει να αυξάνεται η προσφορά νέων φυτικών ποικιλιών μέσω του διαδικτύου (διαδικτυακές πωλήσεις) για τους καταναλωτές.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας, άρθρο 17 παράγραφος 2 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Όχι

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Άνευ αντικειμένου.

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Άνευ αντικειμένου.

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Στόχος της παρούσας πρότασης είναι να παραταθεί η προστασία των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών από 25 σε 30 έτη για τα είδη του γένους *Asparagus*, και τις ομάδες ειδών βολβωδών φυτών / ανθοκομικών ειδών, καρποφόρων θάμνων και ξυλωδών καλλωπιστικών καλλιεργειών. Για τον σκοπό αυτό, προβλέπεται η θέσπιση κανονισμού για την παράταση και στο άρθρο 2 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού παρατείνεται η διάρκεια ισχύος της προστασίας για τα συγκεκριμένα είδη κατά πέντε έτη.

Επιπλέον, σκοπός του άρθρου 2 παράγραφος 2 της παρούσας πρότασης είναι να ληφθεί υπόψη η διάρκεια των εθνικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών. Στην περίπτωση ποικιλιών για τις οποίες έχει χορηγηθεί εθνικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας πριν από τη χορήγηση του κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας, αλλά για τις οποίες δεν εφαρμόζεται το άρθρο 116 παράγραφος 4 τέταρτη περίπτωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2100/94, η παράταση που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 της παρούσας πρότασης μειώνεται κατά το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε πλήρη έτη κατά τη διάρκεια των οποίων τυχόν εθνικά δικαιώματα ιδιοκτησίας που έχουν χορηγηθεί ίσχυαν σε ένα κράτος μέλος για την ίδια ποικιλία πριν από τη χορήγηση του κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας.

¹ Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 326 της 26.10.2012, σ. 391).

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την παράταση της διάρκειας ισχύος των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών για τα είδη του γένους *Asparagus* και τις ομάδες ειδών βολβωδών φυτών / ανθοκομικών ειδών, καρποφόρων θάμνων και ξυλωδών καλλωπιστικών φυτών

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 118 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Κατόπιν διαβίβασης του σχεδίου νομοθετικής πράξης στα εθνικά κοινοβούλια,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής²,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία³,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Για την αντιμετώπιση των τεχνικών δυσκολιών στη βελτίωση φυτών, λόγω σύνθετου γονιδιακού υπόβαθρου ή λόγω της αργής ή τεχνικά περίπλοκης αναπαραγωγής των ειδών του γένους *Asparagus* και των ομάδων ειδών βολβωδών φυτών / ανθοκομικών ειδών, καρποφόρων θάμνων και ξυλωδών καλλωπιστικών φυτών, χρειάζονται επενδύσεις για ερευνητικές δραστηριότητες. Από τη στιγμή που χορηγείται προστασία για τα αναφερόμενα είδη, χρειάζονται χρόνια για να πολλαπλασιαστούν τα φυτά και να δημιουργηθεί απόθεμα που θα είναι επαρκώς μεγάλο ώστε να παράγει εύλογο εισόδημα. Ως εκ τούτου, ο χρόνος κατά τον οποίο ο κάτοχος των δικαιωμάτων μπορεί να παράγει εισόδημα βάσει της προστασίας είναι περιορισμένος για πρακτικούς λόγους. Για να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη για τις εν λόγω ποικιλίες, είναι αναγκαίο να παραταθεί η περίοδος προστασίας των ποικιλιών και να δοθούν κίνητρα για δραστηριότητες βελτίωσης φυτών ώστε να αναπτυχθούν νέες ποικιλίες με στόχο την αντιμετώπιση των αναγκών των γεωργών και των καταναλωτών, καθώς και των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Χρειάζεται περισσότερος χρόνος ώστε οι επενδύσεις αυτές να αποφέρουν κέρδη σε σύγκριση με τη συντριπτική πλειονότητα άλλων ειδών, όπως οι γεωργικές καλλιέργειες, τα οποία συχνά έχουν μικρότερη διάρκεια ζωής και μεγαλύτερο και ευρύτερο φάσμα πελατών.
- (2) Επιπλέον, η διάθεση και η διείσδυση στην αγορά μιας νέας ποικιλίας των εν λόγω ειδών απαιτεί περισσότερο χρόνο, καθώς η πείρα έχει δείξει ότι η εμπορική αξία μιας νέας ποικιλίας αποκαλύπτεται μόνο μακροπρόθεσμα. Για τους λόγους αυτούς, η επένδυση στην έρευνα μπορεί να αποδώσει με δίκαιο τρόπο μόνο σε αρκετά προχωρημένο στάδιο της προστασίας των εν λόγω ειδών σε σύγκριση με τις άλλες καλλιέργειες.

² ΕΕ C της .../...2020, σ.

³ Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της... και απόφαση του Συμβουλίου της...

- (3) Προκειμένου να δημιουργηθεί ένα νομικό περιβάλλον που θα ευνοεί την επίτευξη δίκαιης απόδοσης των επενδύσεων, είναι σκόπιμο να παραταθεί κατά πέντε επιπλέον έτη η διάρκεια ισχύος των κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών όσον αφορά τα είδη του γένους *Asparagus*, και τις ομάδες ειδών βολβωδών φυτών / ανθοκομικών ειδών, καρποφόρων θάμνων και ξυλωδών καλλωπιστικών φυτών.
- (4) Για λόγους συνέπειας, η εν λόγω παράταση θα πρέπει να ισχύει για όλα τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών όσον αφορά τα είδη του γένους *Asparagus*, και τις ομάδες ειδών βολβωδών φυτών / ανθοκομικών ειδών, καρποφόρων θάμνων και ξυλωδών καλλωπιστικών φυτών.
- (5) Η περίοδος παράτασης θα πρέπει να μειωθεί εάν τα εθνικά δικαιώματα ιδιοκτησίας για τις εν λόγω ποικιλίες ίσχυαν σε ένα κράτος μέλος πριν από τη χορήγηση κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας και, ως εκ τούτου, θα έχουν ήδη επιτρέψει στους βελτιωτές φυτών να εκμεταλλευτούν τις ποικιλίες τους.

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- (1) «οικείες φυτικές ποικιλίες»: οι φυτικές ποικιλίες των ειδών του γένους *Asparagus* και των ομάδων ειδών βολβωδών φυτών / ανθοκομικών ειδών, καρποφόρων θάμνων και ξυλωδών καλλωπιστικών φυτών·
- (2) «διάρκεια ισχύος του δικαιώματος»: η διάρκεια ισχύος κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας, όπως προκύπτει από το άρθρο 19 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2100/94 του Συμβουλίου.

Άρθρο 2

Παράταση της διάρκειας ισχύος των δικαιωμάτων

1. Η διάρκεια ισχύος του δικαιώματος των οικείων φυτικών ποικιλιών παρατείνεται κατά πέντε έτη. Η εν λόγω παράταση ισχύει για δικαιώματα που χορηγούνται πριν, την ή μετά την 1η Ιουλίου 2021.
2. Η παράγραφος 1 ισχύει με την επιφύλαξη:
- α) του άρθρου 3 του παρόντος κανονισμού·
- β) του άρθρου 116 παράγραφος 4 τέταρτη περίπτωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2100/94.

Άρθρο 3

Μείωση της παράτασης της διάρκειας ισχύος των δικαιωμάτων

1. Για τις φυτικές ποικιλίες που αναφέρονται στην παράγραφο 2, η παράταση της διάρκειας ισχύος που προβλέπεται στο άρθρο 2 μειώνεται κατά το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα σε πλήρη ημερολογιακά έτη κατά τη διάρκεια των οποίων τυχόν εθνικά δικαιώματα ιδιοκτησίας που έχουν χορηγηθεί ίσχυαν σε ένα κράτος μέλος για την ίδια ποικιλία πριν από τη χορήγηση του κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται στις οικείες φυτικές ποικιλίες που δεν υπόκεινται στο άρθρο 116 παράγραφος 4 τέταρτη περίπτωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2100/94 και στις οποίες έχουν χορηγηθεί ένα ή περισσότερα εθνικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών πριν από τη χορήγηση κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας.

Άρθρο 4

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2021.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος